

MAZĀKUMTAUTĪBU
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS
MĀCĪBU SATURA PROGRAMMA
(AR KRIEVU MĀCĪBU VALODU)

Mācību programmas projekta izstrādes darba grupa:

Līga Āboltiņa, Inta Bula-Biteniece, Svetlana Gorjačkina, Baiba Jurisone,

Māra Silova, Madara Strazdiņa, Ilona Tempelfelde

Mācību programmas izstrādes konsultante: Ļubova Blažnova

Mācību programmas eksperte: Margarita Gavriļina

Atbildīgās par izdevumu Agrita Miesniece, Ļubova Jakovele

© Valsts izglītības satura centrs, 2012

Satura rādītājs

Ievads	4
Mācību mērķis un uzdevumi	6
Mācību saturs	7
Sociālās zinības un ētika	7
Dabaszinības.....	9
Krievu valoda.....	11
Latviešu valoda.....	20
Matemātika	23
Mājturība un tehnoloģijas.....	25
Vizuālā māksla.....	28
Fiziskā izglītība un veselība.....	31
Mūzika.....	34
Ieteicamās mācību metodes, metodiskie paņēmieni, darba organizācijas formas.....	35

ievads

Mazākumtautību pirmsskolas izglītības mācību programmas paraugs (turpmāk – programma) paredzēts mācību satura apguvei bērniem līdz sešu gadu vecumam, īstenojot Mazākumtautību vispārējās pirmsskolas izglītības programmu (izglītības programmas kods O101 11 21) ar krievu mācību valodu. Programmas paraugs izstrādāts saskaņā ar LR Vispārējās izglītības likumu un valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām.

Latvijas izglītības iestādes piedāvā iespēju iegūt izglītību dažādās mazākumtautību valodās. Šīs programmas autori piedāvā Mazākumtautību pirmsskolas izglītības mācību programmu ar krievu mācību valodu kā paraugu, pēc kura var izstrādāt pirmsskolas izglītības mācību programmas citās mazākumtautību valodās.

Programmas parauga saturs izstrādāts bērna attīstības veselumā pēctecības nodrošināšanai, pamatojoties uz pedagoga un bērna mijiedarbībā sasniedzamo rezultātu. Programmas pedagoģisko, psiholoģisko un filozofisko pamatojumu veido humānistiskās mijiedarbības didaktiskais modelis (piemēram, A. Maslovs, K. Rodžers, Š. Amonašvili) un komunikatīvais didaktiskais modelis (piemēram, D. Hofmanis, K. Šēlers, J. Hābermāss), ievērojot humānās pedagoģijas pamatprincipus.

Programmas paraugs veidots, pamatojoties uz rotaļu kā vadošo darbības veidu pirmsskolā, kuru izmantojot, bērns pārņem sabiedrībā uzkrāto pieredzi, apgūst zināšanas, prasmes, veido attieksmes, pilnveido savu pieredzi, patstāvīgi darbojoties un izzinot sevi, dabu un sabiedrību.

Programmas paraugu veido:

- 1) mācību mērķis un uzdevumi;
- 2) mācību saturs;
- 3) ieteicamās mācību metodes, metodiskie paņēmieni, darba organizācijas formas.

Programmas parauga sadaļā „Mācību saturs” noteiktais mācību saturs veidots saskaņā ar valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, lai nodrošinātu pirmsskolas izglītības un pamatizglītības pēctecību. Bērna personības attīstība notiek kopveselumā, attīstoties fiziskās, psihiskās un sociālās attīstības jomām. Arī pedagoģiskajā procesā bērnam apkārtējā pasaule un tās likumsakarības jāiepazīst kopveselumā – integrējot mācību saturu. Programmas parauga mācību saturu veido mācību satura jomu jeb integrētu mācību priekšmetu saturs: krievu valoda (valodas attīstīšana un orientēšanās apkārtņē, runas attīstīšana dzimtajā valodā, iepazīstināšana ar literatūru un folkloru, rakstītprasmes un lasītprasmes veidošana); latviešu valoda (runas attīstīšana saziņai latviešu valodā); dabaszinības (valodas attīstīšana un orientēšanās apkārtņē, sensorā attīstīšana, darbības ar priekšmetiem, iepazīstināšana ar dabu); matemātika (sensorā attīstīšana, konstruēšana, matemātisko priekšstatu veidošana, matemātika); sociālās zinības un ētika (valodas attīstīšana un orientēšanās apkārtņē, sociālo prasmju attīstīšana, darbības ar priekšmetiem, iepazīstināšana ar apkārtni un sabiedriskās dzīves norisēm); mūzika; fiziskā izglītība (kustību attīstība) un veselība; vizuālā māksla (sensorā attīstīšana, darbības ar priekšmetiem, tēlotājdarbība, zīmēšana, gleznošana, veidošana); mājturība un tehnoloģijas (tēlotājdarbība, mājturība, rokdarbi, aplicēšana, konstruēšana). Pedagoģiskajā procesā mācību satura jomu jeb integrētu mācību priekšmetu saturs ir apvienojams, lai sniegtu bērniem vienotu izpratni par apkārtējo pasauli.

Programmas paraugā noteikti katrai bērnu attīstības pakāpei plānotie rezultāti: sadaļā „Jau dara” – nosauktas zināšanas un prasmes, kuras raksturīgas attiecīgajai attīstības pakāpei, bet sadaļā „Vēl mācās” – plānotie rezultāti, kuru apguve jāsekmē ne tikai attiecīgajā attīstības pakāpē, bet ilgākā laika posmā. Pirmsskolas vecuma bērnu attīstība norit nevienmērīgi, tāpēc, plānojot pedagoģisko procesu, nepieciešams novērtēt bērna fizisko, sociālo un psihisko attīstību pēc izglītības iestādē apstiprinātiem kritērijiem, lai organizētu katra bērna individuālajai attīstībai atbilstošu, jēgpilnu un bērna attīstību veicinošu pedagoģisko procesu. Lai gan bērna vecumam nav tiešas saistības ar bērnu

attīstības pakāpi, programmas paraugā, nosakot plānotos rezultātus attīstības pakāpēs, ir domāts par to atbilstību bērnu vecumam: 1.pakāpe – līdz 2 gadiem, 2.pakāpe – no 2 gadiem līdz 3 gadiem, 3.pakāpe – no 3 gadiem līdz 5 gadiem, 4.pakāpe – no 5 gadiem līdz 6 gadiem.

Programmas parauga sadaļā „Ieteicamās mācību metodes, metodiskie paņēmieni, darba organizācijas formas” piedāvātas mācību metodes, metodiskie paņēmieni un darba organizācijas formas, kuras izmantojamas programmā noteiktā mācību satura apguvei.

Programmas paraugs nav obligāts. Skolotājs to var izmantot savas autorprogrammas veidošanai. Katrs bērns, katrs skolotājs, katra pirmsskolas izglītības iestādes grupiņa ir atšķirīga, katrā izglītības iestādē ir atšķirīgs materiālais nodrošinājums, tāpēc skolotājs var konkretizēt mācību saturu, papildināt to vai mainīt atbilstoši bērnu attīstībai un spējām, realizējot diferencētu un individuālu pieeju, kā galveno mācību metodi izmantojot rotaļdarbību, kā arī bērnu patstāvīgo un radošo darbību.

Mācību mērķi un uzdevumi

Mērķis: sekmēt bērnu vispusīgu un harmonisku attīstību, ievērojot viņu attīstības likumsakarības un vajadzības dzīvei nepieciešamo zināšanu un prasmju apguvē, pamatojoties uz pozitīvas attieksmes veidošanu un mācīšanos darot.

Uzdevumi: radīt iespēju katram bērnam atbilstoši viņa dotumiem un spējām:

- sekmēt emociju un jūtu, uzmanības, uztveres, domāšanas un atmiņas attīstību praktiskā un radošā darbībā;
- veidot individuālo pieredzi par sevi un apkārtējo vidi kopsakarībās;
- veicināt pozitīvas attieksmes veidošanos pret sevi, līdzcilvēkiem, apkārtējo vidi un Latvijas valsti;
- izjust kustību prieku un attīstīt fiziskās īpašības;
- bagātināt vārdu krājumu, apgūt klausīšanās un runāšanas prasmes, sagatavoties lasīšanas un rakstīšanas prasmju apguvei;
- sekmēt latviešu valodas klausīšanās un runāšanas pamatprasmju apguvi, veidojot pozitīvu attieksmi pret latviešu valodu kā valsts valodu;
- veidot matemātiskos priekšstatus daudzveidīgās darbībās;
- attīstīt sensorās spējas un izziņas intereses apkārtējās vides iepazīšanā;
- veicināt iztēles un radošo spēju attīstību, izmantojot muzikālās un tēlotājdarbības radošās pašizpaušmes līdzekļus;
- darboties radošā pašizpaušmē, attīstot roku sīko muskulatūru un apzinoties sava veikuma nozīmīgumu.

Mācību procesa laikā bērna zināšanu, prasmju un attieksmju vērtējumu izsaka mutvārdos, uzsverot pozitīvo un nozīmīgo viņa darbībā un sasniegumos.

Mācību saturs

SOCIĀLĀS ZINĪBAS UN ĒTIKA

Mērķis: veidot izpratni par sevi, apkārtni un sabiedriskās dzīves norisēm.

Uzdevumi:

- rosināt iepazīt un apzināties sevi;
- veidot saskarsmes un sadarbības prasmes, balstītas tikumiskajā domāšanā;
- veidot sadzīves iemaņas un pašapkalpošanās prasmes;
- iepazīstināt ar tuvāko sociālo vidi;
- sniegt priekšstatus par sabiedriskās dzīves norisēm;
- veidot pozitīvu attieksmi pret sevi, ģimeni, dzīves vietu, valsti;
- rosināt piedalīties gadskārtu ieražu svētku, Latvijas valsts svētku atzīmēšanā.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
	Plānotais rezultāts			
Sevis iepazīšana un apzināšanās.	Jau dara			
Saskarsmes prasmes.	Apzinās savu ķermeni. Atpazīst sevi spogulī. Reagē uz savu vārdu. Izrāda vajadzību pēc saskarsmes ar tuviniekiem. Uzticas tuviniekiem. Atdarina pieaugušo darbības sadzīvē.	Izrāda interesi par savu un pretējo dzimumu. Darbojas atbilstoši savai iecerei. Saprot, ko drīkst un ko nedrīkst darīt. Pazīst cilvēkus, ar kuriem ir ikdienas saskarsmē. Prot lūgt palīdzību.	Apzinās savu dzimumpiederību. Atpazīst emocijas. Saprot jēdzienu <i>ģimene</i> . Saprot, ka ir piederīgs savai ģimenei. Sadarbojas nelielās grupās (2–3 bērni). Izrāda uzmanību citiem.	Spēj iejusties un līdzpārdzīvot. Ir uzmanīgs un iecietīgs pret citiem cilvēkiem. Vērtē savu darbību. Pauž savu viedokli. Saprot personīgās higiēnas nepieciešamību un ievēro to.
Sadzīves iemaņas.	Atdarina pieaugušo darbības sadzīvē. Darbojas ar priekšmetiem, piemēram, rotaļlietām un sadzīves priekšmetiem.	Veic elementārus pašapkalpošanās darbus, piemēram, ģērbjas, ēd, mazgājas.	Lieto pieklājības vārdus. Kārto savas personīgās lietas, piemēram, apģērbu, mācību piederumus. Lieto galda piederumus un salveti, pareizi tur karoti.	Sadarbojas kolektīvā ar citiem bērniem. Ir atsaucīgs pret apkārtējiem cilvēkiem.
Sociālā vide.	Tver, tur, dod priekšmetus. Ir interese par apkārtējo vidi. Orientējas tuvākajā apkārtē.	Atšķir savas personiskās lietas. Darbojas ar priekšmetiem (rotaļlietām) patstāvīgi un skolotāja vadībā.	Lieto pieklājības vārdus. Kārto savas personīgās lietas, piemēram, apģērbu, mācību piederumus. Lieto galda piederumus un salveti, pareizi tur karoti. Patstāvīgi apmeklē tualeti, ievērojot personīgo higiēnu.	Sadarbojas kolektīvā ar citiem bērniem. Ir atsaucīgs pret apkārtējiem cilvēkiem. Kārto savas personīgās lietas skapītī, darba vietā.
Sabiedriskās dzīves norises.	Izprot norādījumus, piemēram, lūdzu, atnes, noliec, met.	Pazīst dažus sadzīvē biežāk lietojamus priekšmetus.	Ievēro drošības noteikumus atbilstoši situācijai un darbošanās veidam. Sakārto pēc spēlēšanās rotaļlietas. Raksturo priekšmetus tuvākajā apkārtē.	ievēro uzvedības normas izglītības iestādē. Zina biežāk sastopamu priekšmetu lietojumu. Kārto galda piederumus, lieto

		Pazīst savu tuvāko dzīves vidi, piemēram, grupas telpas, rotaļu laukumu. Grib līdzdarboties spēlēs un rotaļās.	Nosauc dažas profesijas. Zina drošības noteikumus sabiedriskās vietās.	dakšīņu. Zina dažas profesijas. Aktīvi iesaistās dažādās darbībās.
Vēl mācās				
<p>Koordinēt savas kustības. Atpazīt savu ģimeni. Emocionāli reaģēt uz pieaugušo teikto. Pazīt cilvēkus, ar kuriem ir saskarsmē, piemēram, skolotājas, bērnus. Apgūt elementārus pašapkalpošanās darbus. Izzināt apkārtējo vidi. Pazīt savas personiskās lietas. Satvert un turēt karoti. Darboties ar dažādiem priekšmetiem (rotaļlietām). Lietot sadzīves priekšmetus. Atpazīt savu tuvāko dzīves vidi. Iesaistīties rotaļās.</p>	<p>Būt uzmanīgs un iecietīgs pret citiem. Lietot pieklājības vārdus. Sadarboties ar bērniem un pieaugušajiem. Ievērot pieaugušo norādījumus, piemēram, paņemt, nolikt, sakārtot. Pareizi turēt karoti. Patstāvīgi apmeklēt tualeti. Ievērot personīgo higiēnu (regulāri tīrīt zobus, mazgāt rokas). Pazīt cilvēka ķermeņa daļas. Ievērot drošības noteikumus atbilstoši situācijai. Izprast priekšmetu lietojumu. Izmantot priekšmetu atbilstoši paredzētajam nolūkam, pēc izmantošanas sakārtot un nolikt tos vietā. Piedalīties gadskārtu ieražu, valsts svētku un citu nozīmīgu dienu svinēšanā. Saprast jēdzienus, kas saistīti ar tuvāko dzīves vidi, piemēram, mājas, pagalmus, pilsētu.</p>	<p>Līdzpārdzīvot dažādās situācijās. Kontrolēt savu uzvedību. Vērtēt savu darbību. Sadarboties ar citiem bērniem. Uzturēt kārtībā gan savas personīgās lietas, piemēram, skapīti, gan citas darba vietā. Saudzēt lietas, apzināties to vērtību. Lietot dakšīņu noteiktā satvērienā, ievērojot personīgo drošību. Kārtot galda piederumus. Saprast maņu orgānu nepieciešamību. Ievērot uzvedības normas izglītības iestādē un sabiedriskās vietās. Pazīt Latvijas karogu. Iepazīt savus ģimenes locekļus, viņu nodarbošanos. Atpazīt dažādas profesijas. Iepazīt gadskārtu ieražu, valsts svētku svinēšanas tradīcijas. Ievērot uzvedības normas Latvijas himnas atskaņošanas laikā.</p>	<p>Kontrolēt savas emocijas un rīcību. Apzināties savu nacionālo piederību. Pildīt uzticēto pienākumu. Veidot labvēlīgas savstarpējās attiecības. Paust attieksmi pret redzēto, darīto, dzirdēto. Ievērot uzvedības normas. Pētīt sadzīves priekšmetus, to īpašības. Izprast veselīga dzīvesveida pamatnosacījumus, piemēram, uzturs, norūdišanās, fiziskās aktivitātes. Uzvesties kulturāli pie galda. Brīvi rīkoties ar galda piederumiem (karoti, dakšu, nazi). Izzināt savu dzīves vietu. Cienīt valsts simboliku. Cienīt savu un citu darbu.</p>	

DABASZINĪBAS

Mērķis: sekmēt izpratnes veidošanos par dabas objektiem, parādībām un norisēm.

Uzdevumi:

- veidot individuālo pieredzi par sevi un dabu kopsakarībās;
- rosināt izziņāt dabas parādības un norises;
- iepazīstināt ar tuvākajā apkārtnē sastopamajiem augiem un dzīvniekiem;
- veidot saudzīgu attieksmi pret dabu.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Cilvēks un dabas vide: dabas objekti, gadalaiki, darbs dabā (darbs dabas stūrītī), dabas aizsardzība.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Atdarina pieaugušo darbības dabā.	Vēro dabas objektus un norises. Atdarina dabā dzirdamas skaņas.	Zina dabas parādības, piemēram, lietus, sniegs, migla. Atpazīst dabā dzirdamās skaņas. Veic vienkāršus darbus dabā (dabas stūrītī) pieaugušo vadībā.	Zina gadalaikus. Zina dažus tuvākajā apkārtnē sastopamos dabas objektus. Veic darbus dabā (dabas stūrītī) pēc pieaugušā norādījuma.
	Vēl mācās			
<i>Novērot dabas parādības. Vērot kustīgus, spilgtus dabas objektus, piemēram, dzīvniekus, augus.</i>	<i>Iepazīt tuvākās apkārtnes dabas objektus. Pētīt dabas norises.</i>	<i>Pētīt tuvākajā apkārtnē sastopamos dabas objektus, to spilgtākās pazīmes dažādos gadalaikos. Veikt darba uzdevumus dabā (dabas stūrītī). Raksturot laika apstākļus. Saudzēt dabu.</i>	<i>Raksturot tuvākās apkārtnes dabas objektus. Eksperimentēt ar dabas objektiem, piemēram, iežiem, sniegu. Izprast pieaugušo darbu sakņu un augļu dārzā dažādos gadalaikos. Veidot pozitīvu attieksmi pret darbu, darba darītāju un darba rezultātu.</i>	
Augi: koki, augļi, dārzeņi, ogas,	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Vēro augus tuvākajā apkārtnē. Zina 3–4 pārtikā biežāk lietojamus augļus, dārzeņus.	Pazīst 4–5 augļus, ogas un dārzeņus dabā un attēlos.	Pazīst 5–6 augļus, ogas un dārzeņus dabā un attēlos. Raksturo dažus tuvākajā

puķes.			Pazīst 2–3 kokus tuvākajā apkārtnē. Pazīst 2–3 puķes tuvākajā apkārtnē.	apkārtnē augošos augus pēc skolotāja dotiem orientieriem. Zina koka daļas (lapas, zari, stumbrs). Ir interese pētīt augus, to augšanu.
	Vēl mācās			
	<i>Pazīt pārtikā biežāk lietojamus augļus un dārzeņus.</i>	<i>Atšķirt augļus un dārzeņus pēc to krāsas, formas, garšas. Nosaukt dažus izplatītākos augus tuvākajā apkārtnē. Ievērot aizliegumu – neaiztikt augus (bez pieaugušā klātbūtnes). Vērot auga izmaiņas dažādos gadalaikos. Saudzīgi izturēties pret augiem.</i>	<i>Pazīt augus pēc to raksturīgākajām pazīmēm. Pazīt dažus augus grupas telpā. Kopt istabas augus. Sēt, pikēt, audzēt dārzeņus un puķes. Novērot augu augšanu dabā vai grupas telpā.</i>	<i>Saprast augu nozīmi cilvēka dzīvē. Grupēt augus pēc noteiktām pazīmēm. Iepazīt augļu un dārzeņu lietojumu. Saprast riskus, kas saistīti ar nepazīstamu augu aizskaršanu.</i>
Plānotais rezultāts				
Dzīvnieki: zīdītāji, putni, kukaiņi, zivis.	Jau dara			
	Ir interese par dzīvniekiem tuvākajā apkārtnē.	Zina 2–3 Latvijā sastopamus dzīvniekus. Vēro dzīvniekus tuvākajā apkārtnē, piemēram, zīdītājus, putnus, kukaiņus. Atdarina zināmo dzīvnieku kustības un izdotās skaņas.	Zina Latvijā sastopamus 3–5 zīdītājus, 2–3 putnus, 2–3 kukaiņus. Zina 2–3 dzīvnieku mazuļus. Zina, ka dzīvniekus nedrīkst aiztikt.	Raksturo 2–3 dzīvniekus, piemēram, izskats, mītne, barība. Raksturo 2–3 putnus. Zina 2–3 Latvijā sastopamas zivis. Rūpējas par dzīvniekiem kopā ar pieaugušo.
	Vēl mācās			
<i>Vērot dzīvniekus, piemēram, zīdītājus, putnus un kukaiņus tuvākajā apkārtnē. Atdarināt dzīvnieku kustības un skaņas.</i>	<i>Pazīt dzīvniekus un viņu mazuļus. Mācās ievērot aizliegumu – neaiztikt dzīvniekus (bez pieaugušā klātbūtnes). Rūpēties (kopā ar pieaugušo) par dzīvniekiem.</i>	<i>Veidot dzīvnieku saimi, piemēram, zaķis, zaķene, zaķēni. Atpazīt dzīvnieku (sev labi pazīstamu mājdzīvnieku) brīdinājumus, piemēram, rūkšana, atriezti zobi. Rūpēties kopā ar pieaugušo par dzīvniekiem un viņu mazuļiem. Pazīt dzīvnieku dzīves vietas. Pazīt 2–3 Latvijā sastopamas zivis.</i>	<i>Iepazīt kukaiņus tuvākajā apkārtnē. Pazīt dažus tuvākajā apkārtnē sastopamus putnus. Izprast dzīvo būtnu saikni ar vidi. Saprast riskus, kas saistīti ar saskarsmi ar dzīvniekiem. Pazīt dzīvnieka (zīdītāja) ķermeņa daļas.</i>	

KRIEVU VALODA

Mērķis: sekmēt bērnu izpratnes veidošanos par valodu kā domāšanas, savstarpējās sazināšanās un radošās pašizpaušmes līdzekli.

Uzdevumi:

- attīstīt prasmes saklausīt un saprast dzirdēto;
- attīstīt prasmi izteikt savas domas;
- attīstīt stāstītprasmi;
- paplašināt vārdu krājumu;
- iepazīstināt ar krievu tautas folkloru, daiļliteratūru;
- attīstīt prasmi saklausīt un diferencēt valodas skaņas;
- sagatavot rakstīt un lasītprasmes apguvei;
- attīstīt pašizpaušmes prasmes.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Слушание	Plānotais rezultāts			
слушание звуков	Jau dara			
дифференцирование звуков	Слушает речь взрослого. Узнаёт и показывает знакомые предметы, соотносит одно и то же действие, обозначенное словом, с несколькими предметами, например, кормить можно куклу, мишку, слоника.	Слушает русские народные кумулятивные сказки, например, «Колобок», «Теремок», произведения русских поэтов и писателей А.Барто, С.Маршака, Э.Мошковской, Г.Саггира, Э.Александровой, Б.Заходера и др., потешки, заклички. Эмоционально реагирует на прослушанное произведение.	С интересом слушает новые русские народные сказки, рассказы русских детских писателей В.Сутеева, В.Драгунского и др., стихи, произведения русского малого фольклора и фольклора народов мира. Следит за развитием действия. Сопереживает героям произведения. Слышит и различает речевые (звуки речи) и неречевые (природные, бытовые) звуки. Слышит и различает короткие и длинные слова. Слышит начальный звук в слове.	С интересом слушает и понимает произведения разных жанров - малые формы фольклора (загадки, небылицы, дразнилки, считалки, пословицы и поговорки), сказки, фольклор народов мира, произведения русской классической и современной детской литературы. Различает звуки, близкие по звучанию (ж -ш...). Подбирает слово на определённый звук.
слушание слов				
слушание текста				

	Vēl mācās			
	<p>Слушать короткие, доступные по содержанию малые жанры детского фольклора, народные песенки, потешки, сказки.</p>	<p>Запоминать и узнавать знакомое произведение при повторном слушании. Проговаривать слова, небольшие фразы, например, «Тянут потянут ...», «Колобок-Колобок», ... при повторном чтении произведений. Узнавать героев сказки, рассказа, стихотворения в иллюстрациях и игрушках.</p>	<p>Внимательно слушать чтение и рассказывание взрослого, не отвлекаться, слушать произведение до конца. Слышать и понимать заданный вопрос. Слышать и находить данный звук в слове (в начале слова, в конце слова). Понимать смысл услышанных загадок, отгадывать их.</p>	<p>Определять жанр произведения (стих, сказка, загадка). Различать звуки, гласные и согласные, твёрдые и мягкие согласные. Различать на слух и выделять звук в начале, середине и конце слова. Внимательно слушать чтение литературного произведения, рассказа взрослого, следить за развитием сюжета. Составлять и отгадывать загадки описательного и сравнительного характера.</p>
Говорение	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
<p>звукопроизношение словопроизношение</p> <p>дикция</p> <p>интонация</p> <p>активный и пассивный словарный запас</p> <p>существительные прилагательные глаголы наречия местоимение предлоги</p> <p>связная речь</p>	<p>Использует звукоподражания или звукоподражательные слова, например, <i>ав-ав – собачка</i>, дополняя жестами, мимикой. Произносит по подражанию новые слова.</p>	<p>Правильно произносит гласные звуки. Называет имена членов семьи, близких людей, сотрудников дошкольного учреждения (воспитателя, музыкального руководителя). Называет слова, обозначающие объекты и явления природы: названия растений близкого окружения, некоторых домашних и диких животных. Называет некоторые трудовые действия взрослых, например, <i>мама налила</i>. Сопровождает речью собственные действия, игровые и бытовые, например, <i>рисую, играю...</i></p>	<p>Внятно произносит все гласные, а также некоторые согласные звуки, не только в изолированном произношении, но и в свободной, самостоятельной речи. Отчётливо произносит слова и короткие фразы, говорит спокойно, с естественными интонациями. Повторяет наиболее интересные, выразительные отрывки из прочитанного произведения, договаривает слова и несложные для воспроизведения фразы, например, <i>Я от бабушки ушёл, я от дедушки ушёл и от тебя, волк, тоже уйду. Собаки гнали, гнали, не выгнали...</i> Использует в речи названия животных, растений встречающихся в Латвии.</p>	<p>Свободно вступает в речевое общение с окружающими. Умеет поддерживать диалог с собеседником на определённую тему, отвечает на все вопросы, сам (-а) задаёт вопросы. Использует прилагательные, характеризующие характер человека, животного. Употребляет слова, обозначающие эмоциональное состояние человека, например, <i>радостный, грустный</i>. Использует наречия, обозначающие отношения людей, их настроение, например, <i>весело, грустно</i>.</p>

<p>расширение словаря</p> <p>грамматически правильная речь</p>		<p>Отвечает на простые вопросы: <i>Кто? Что? Куда? Какой?..</i></p> <p>Рассказывает об изображённом на картинке, о новой игрушке, например, <i>Девочка играет с куклой. У меня белый зайчик</i> (1-2 коротких предложения).</p> <p>Делится информацией: <i>Саша пришёл</i>; сообщает о неудобствах: <i>замёрз, устал</i>; о действиях сверстников: <i>отнимает</i>.</p>	<p>Употребляет существительные, обозначающие предметы гигиены, мебель, посуду, одежду, головные уборы, обувь, виды транспорта, фрукты, овощи, животных и их детёнышей.</p> <p>Различает и называет существенные детали и части предметов, например, <i>у рубашки – рукава, у машины – кабина</i>.</p> <p>Называет части суток: <i>утро, день, вечер, ночь</i>.</p> <p>Употребляет прилагательные, обозначающие цвет, форму, величину, вкус, температуру предметов.</p> <p>Употребляет глаголы, обозначающие трудовые действия людей, движение транспорта, животных.</p> <p>Употребляет в речи существительные с предлогами: <i>в, на, за, под, около</i>.</p> <p>Употребляет в речи часто используемые наречия: <i>хорошо, плохо, быстро и под</i>.</p> <p>Согласовывает прилагательные с существительными в роде, числе, падеже.</p> <p>Употребляет в речи существительные в форме единственного и множественного числа, обозначающие животных и их детёнышей, например, <i>коза – козлёнок – козлята</i>;</p> <p>существительные в форме множественного числа родительного падежа,</p>	<p>Подбирает существительные к прилагательному, например, <i>белый – снег, халат, ...</i></p> <p>Составляет небольшие рассказы по сюжетным картинкам (2-3 картинки).</p> <p>Сочиняет рассказы, опираясь на собственный опыт.</p> <p>Составляет описательный рассказ о предметах.</p> <p>Пересказывает услышанный текст (короткий рассказ, сказку) с опорой на серию сюжетных картинок.</p> <p>Читает наизусть стихи.</p> <p>Участвует в драматизациях и инсценировках художественных произведений.</p>
--	--	---	--	--

			<p>например, <i>игрушек, книг.</i></p> <p>Вступает в общение со взрослыми и сверстниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отвечает на вопросы, обращения; • задаёт вопросы; • сообщает о впечатлениях, пережитых эмоциях; • договаривается о совместной игре. <p>Употребляет вежливые слова в общении.</p> <p>Обращает внимание на поведение героев произведения, их поступки.</p> <p>С помощью взрослого инсценирует небольшие фрагменты из народных сказок (часто с использованием игрушек и кукол настольного или плоскостного театра).</p> <p>Читает наизусть потешки, заклички, считалки, короткие стихи.</p>	
Vēl mācās				
	<p><i>Использовать в речи общеупотребительные слова вместо звукоподражательных, например, машина - вместо «бибика».</i></p> <p><i>Произносить по подражанию предложения из 2-3 коротких слов (Мяч упал), отвечать короткой фразой на понятные вопросы взрослых (Где стул?- Стул там).</i></p> <p><i>Называть предметы ближайшего окружения в</i></p>	<p><i>Правильно произносить согласные звуки (кроме свистящих, шипящих и сонорных), воспроизводить звукоподражания и несложные фразы (из 2-3 слов).</i></p> <p><i>Употреблять существительные, обозначающие предметы гигиены, мебель, посуду, обувь, транспорт, фрукты, животных, их детёнышей и их характерные особенности.</i></p> <p><i>Употреблять глаголы, обозначающие действия, характеризующие</i></p>	<p><i>Правильно произносить свистящие, шипящие и сонорные звуки.</i></p> <p><i>Отчётливо произносить слова и словосочетания.</i></p> <p><i>Называть слова на заданный звук.</i></p> <p><i>Грамматически правильно согласовывать слова в предложении.</i></p> <p><i>Образовывать форму множественного числа существительных в именительном и винительном падежах, например, лисята – лисяты; правильно употреблять несклоняемые существительные, например, пальто.</i></p> <p><i>Различать многозначные слова (ручка, коса), используя наглядный материал.</i></p>	<p><i>Чисто произносить все звуки.</i></p> <p><i>Различать на слух и отчётливо произносить сходные по артикуляции и звучанию согласные звуки (с-з, с-ц, ш-ж, ч-ц, с-ш, ж-з).</i></p> <p><i>Говорить понятно для окружающих.</i></p> <p><i>Определять наличие или отсутствие звука в слове.</i></p> <p><i>Произносить русские народные чистоговорки.</i></p> <p><i>Понимать значение и происхождение русских этнографических слов:</i></p>

	<p>естественной среде и на картинках; узнавать и называть на картинках людей различного пола и возраста, например, тётя, деда.</p> <p>Повторять вслед за взрослым некоторые слова стихотворного текста и выполнять несложные действия, о которых говорится в поэтическом произведении.</p>	<p>взаимоотношения людей (помочь, подарить, пожалеть), эмоциональное состояние человека (плакать, смеяться, обижаться) и противоположные по значению действия, например, открывать-закрывать.</p> <p>Употреблять прилагательные, обозначающие цвет, величину, форму, вкус, температуру предметов, например, вкусный, холодный.</p> <p>Употреблять наречия, например, близко, темно, в том числе, называющие временные понятия (вчера, сегодня, завтра).</p> <p>Согласовывать существительные и местоимения с глаголами.</p> <p>Согласовывать прилагательные с существительными в роде, числе, падеже.</p> <p>Употреблять в речи существительные в форме единственного и множественного числа, обозначающие животных и их детёнышей, например, коза – козлёнок – козлята, существительные в форме множественного числа родительного падежа, например, игрушек, книг.</p> <p>Использовать в речи пространственные предлоги (в, на, у, за, под, около).</p> <p>Составлять несложные фразы (2-4 слова).</p>	<p>Находить на картинках предметы, которые называются одним словом в русском языке, например, «игла» - швейная, медицинская, игла у ёжика, иголка у ёлки.</p> <p>Подбирать слова, близкие и противоположные по значению (синонимы и антонимы).</p> <p>Понимать обобщающие слова, например, одежда, обувь, посуда, мебель, овощи, фрукты.</p> <p>Называть качество и свойства предметов, материал, особенности поверхности, например, стеклянный, гладкий.</p> <p>Использовать прилагательные, характеризующие характер человека, животного.</p> <p>Употреблять глаголы в будущем и прошедшем времени, изменять их по лицам.</p> <p>Употреблять формы повелительного наклонения глаголов (Беги! Поезжай!).</p> <p>Определять и называть местоположение предмета (слева, справа, рядом, около, между).</p> <p>Называть действия предметов (молоток стучит) и предмет к тому или иному действию (поливают цветы, грядку).</p> <p>Употреблять слова, обозначающие эмоциональное состояние человека, например, радостный, грустный.</p> <p>Составлять предложения с однородными членами, например, Мы в зоопарке видели тигра, слона и обезьян.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • предметы быта, например, самовар, плошка, крынка; • предметы национальной одежды, например, лапти, кокошник; • развлечения, например, ярмарка, хороводы; • национальные праздничные традиции (2-3). <p>Образовывать слова с помощью приставок и суффиксов (увеличительных, уменьшительных, ласкательных).</p> <p>Использовать в речи прилагательные в сравнительной степени, например, добрый – добрее – самый добрый.</p> <p>Употреблять глаголы в настоящем и прошедшем времени.</p> <p>Употреблять форму повелительного наклонения глагола единственного и множественного числа (беги – бегите).</p> <p>Согласовывать существительные с числительными, например, пять груш, одно яблоко.</p> <p>Составлять короткие описательные и повествовательные рассказы с опорой на сюжетную картинку, на серию картинок, на схему, мнемотаблицу.</p> <p>Называть качество, свойство, признак и действия предмета, используя схему.</p> <p>Составлять рассказ с добавлением предшествующих и последующих событий с</p>
--	--	---	--	--

		<p>Обсуждать героев сказки, их действия, поступки. Отгадывать загадки по описанию знакомого предмета. Задавать вопросы. Употреблять вежливые слова в общении, используя дружелюбный, спокойный тон. Пользоваться по подражанию высотой и силой голоса, например, Киска, брысь! Кто пришёл? Кто стучит?</p>	<p>Составлять из нераспространённых предложений распространённые, путём введения в них определений, дополнений, обстоятельств (с помощью наводящих вопросов взрослых, например, - Собака играет. - Где собака играет? - Собака играет на улице. - Какая собака? С чем / с кем играет собака? Составлять небольшие рассказы по сюжетной картинке, серии картинок (2-3 картинки), сочинять рассказы из личного опыта. Устно описывать предмет, например, игрушку, фрукт, овощ, транспорт, с помощью схемы. Рассказывать содержание короткого, знакомого произведения с опорой на рисунки и иллюстрации, на вопросы взрослого. Делиться своими впечатлениями от прочитанных произведений по вопросам взрослых. Участвовать в драматизациях литературных сюжетов, театрализованных играх. В играх-инсценировках говорить разными голосами (низким - высоким), с разной интонацией. Выразительно, эмоционально читать стихи. Называть произведение (в произвольном изложении), прослушав отрывок из него. Осмысленно отвечать на вопросы</p>	<p>помощью наводящих вопросов взрослого. Продолжать рассказ, начатый другим. Употреблять речевой этикет в разных ситуациях общения, например, формы приветствия, выражения благодарности и извинения, эмоционального сочувствия, сострадания, разговор по телефону. Уместно использовать невербальные средства общения (мимика, жесты, телодвижения). Выражать в речи своё отношение к героям и событиям художественного произведения. Выразительно читать стихи, знать тексты русских народных хороводных игр, дразнилок, зазывалок: «Дождик, дождик, пуще лей ...», считалок, загадок. Говорить внятно, эмоционально, изменять громкость голоса и темп речи в зависимости от условий общения, от содержания высказывания (шепотом, медленно, вполголоса, быстро), по указанию - совету взрослого. Менять интонацию (вопросительная, восклицательная) по указанию - совету взрослого.</p>
--	--	--	---	--

			<i>по произведению, используя объяснительные формы речи, например, «Мне понравилась сказка, потому что...» .</i>	
Чтение книга отношение к книге буквы	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Проявляет интерес к книге. Слушает чтение и наблюдает за чтением взрослого, воспроизводит действие (движение) персонажа, например, показывает, как птенчик клюёт зёрнышки, как девочка поливает цветы.	Интересуется сказками, стихами, их героями. По собственной инициативе рассматривает иллюстрированные издания детских книг. Проявляет бережное отношение к книге. Имитирует чтение (рассказывает знакомое произведение близко к тексту, листая книгу и демонстрируя иллюстрации).	Проявляет интерес к буквам, к чтению. Находит в тексте и называет знакомые буквы.
Vēl mācās				
<i>Рассматривать книгу и иллюстрации в книге, показывать по просьбе взрослого знакомых (после прочтения произведений) героев, например, Мишку.</i>	<i>Рассматривать оформление разных книг. Называть знакомые предметы на иллюстрациях, показывать их по просьбе взрослого, задавать вопросы взрослому: Кто (что) это?, Что делает?</i>	<i>Знакомиться со зрительным образом звука – буквой. Соотносить звук с его зрительным образом – буквой. Запоминать образ букв Узнавать и называть букву, изображённую стилизованно, контурно, пунктиром, в зашумлении и т.д. Находить знакомые буквы в печатных словах (первую букву в своём имени, фамилии). «Складывать» слоги, например, ма, па, ба. С помощью взрослого читать отдельные короткие слова, например, мак, рак.</i>	<i>С помощью взрослого читать слова, своё имя.</i>	

Plānotais rezultāts				
<p>Письмо</p> <p>развитие мелкой мускулатуры пальцев руки</p> <p>написание элементов букв</p>	Jau dara			
	<p>Действует с предметами, например, катает, нанизывает, перебирает, хватает.</p> <p>Играет со взрослым в пальчиковые игры.</p>	<p>Действует с предметами: открывает, закрывает, завинчивает, вынимает, пристёгивает и т.д.</p> <p>«Чиркает» на листе бумаги.</p> <p>Наблюдает за рисованием и письмом взрослого, подражая взрослому, «рисует» пальчиком на песке, палочкой на земле, мелками на асфальте.</p>	<p>Работает с различным материалом, выполняя разнообразные действия, например, плетёт, рвёт, вьёт, мотает, обрывает.</p> <p>Соединяет точки прямыми линиями с закруглением. Обводит по контуру.</p> <p>Заштриховывает или закрашивает фигуры, например, яблоко, ёлочку, геометрические фигуры.</p> <p>Проявляет интерес к написанным текстам.</p> <p>Конструирует из различных материалов, например, палочек, проволочек, верёвочек графический образ знакомых букв, например, мамину, папину, начальную букву своего имени.</p> <p>Изображает на различных материалах, например, песке, крупе с помощью разнообразных предметов, например, веточек, камешков, ракушек графический образ знакомых букв.</p>	<p>Обводит и проводит прямые, закруглённые линии на листе бумаги, на песке, на доске и др. поверхностях.</p> <p>Рисует линии разного характера, выполняя узор, дорисовывая фигуры, предметы, сюжетные картинки.</p> <p>Заштриховывает, закрашивает и срисовывает, не выходя за контур.</p> <p>Узнаёт отдельные печатные и письменные буквы.</p> <p>Обводит буквы, слова.</p> <p>Пишет элементы письменных букв (палочки длинные, короткие и с закруглением вверху и внизу, овал)</p>
Vēl mācās				
	<p>Самостоятельно действовать с предметами.</p> <p>Вместе со взрослым собирать, например, пирамидку из 3-4 колец, матрёшку.</p> <p>«Чиркать» на листе бумаги.</p>	<p>Вить, гнуть, сгибать, рвать.</p> <p>«Конструировать» - складывать из палочек по контуру схематичные изображения знакомых предметов, например, стул, стол, дерево.</p> <p>Правильно держать в руке карандаш, кисточку.</p> <p>Рисовать и разукрашивать.</p> <p>Соединять небольшое количество точек для получения картинки,</p>	<p>Правильно держать в руке письменные принадлежности.</p> <p>Рисовать и писать на ограниченной площади.</p> <p>Обводить разного вида контуры, например, кружок, трафареты различных предметов, силуэты, контуры букв.</p> <p>Продолжать и составлять простейшие узоры, сохраняя последовательность и ритм.</p>	<p>Ориентироваться в пространстве листа бумаги (вверху, внизу, посередине).</p> <p>Проводить линии в заданном направлении, выполняя указания взрослого.</p> <p>Заштриховывать прямыми, затем пунктирными и волнистыми линиями контурные изображения фигур, предметов, букв в заданном направлении (слева – направо,</p>

		<i>обводить контур знакомого предмета.</i>	<i>Складывать буквы-пазлы, составляя разрезную картинку с изображением графического образа буквы.</i>	<i>сверху – вниз, по диагонали).</i>
--	--	--	---	--------------------------------------

LATVIEŠU VALODA

Mērķis: sekmēt latviešu valodas klausīšanās un runāšanas pamatprasmju apguvi, veidojot pozitīvu attieksmi pret latviešu valodu kā valsts valodu.

Uzdevumi:

- sekmēt pareizu latviešu valodas skaņu un skaņu savienojumu izrunu;
- sekmēt klausīšanās un runāšanas prasmes;
- paplašināt un aktivizēt vārdu krājumu;
- rosināt latviešu valodā apgūto izmantot ikdienā;
- iepazīstināt ar Latvijas kultūru, svētkiem un tradīcijām;
- attīstīt saskarsmes un sadarbības prasmes.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Klausīšanās. Runāšana: skaņu izruna, vārdu krājums, atbildes uz jautājumiem.	Piānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Klausās latviešu valodas skanējumā. Atkārto skaņas un īsus vārdus. Piedalās rotaļās.	Saklausa skaņas vārda sākumā. Klausās īsu pasaku, dzejoli, stāstu. Saprot vienkāršus jautājumus. Izpilda vienkāršus norādījumus, piemēram, lūdzu, atnes, iedod, noliec, pacel. Sasveicinās un atvadās. Lieto pieklājības vārdus (lūdzu, paldies). Nosauc: sava ķermeņa daļas, piemēram, roka, kāja, galva; priekšmetus (rotaļlietas), kurus izmanto ikdienā; mājdzīvniekus, piemēram, kaķis, suns; pamatkrāsas; darbības, ko veic ikdienā, piemēram, ēd, gul, rotaļājas, runā. Skaita skaitāmpantus un īsus dzejoļus. Dzied 1–2 rotaļdziesmas un iet rotaļās.	Izrunā latviešu valodas skaņas un skaņu savienojumus (garos patskaņus ā, ē, ī, ū un divskaņus o, ie, ai, ei). Saklausa un diferencē skaņas. Nosauc: ģimenes locekļus, to vārdus; priekšmetus; Latvijā sastopamus 3–4 dzīvniekus; dzīvnieku mazuļus; gadalaiku raksturīgākās dabas parādības, piemēram, lietis, sniegs, saule, vējš; dažādas darbības (dzīvnieku, cilvēku); dažas profesijas un tām nepieciešamos darbarīkus, piemēram, skolotājs, tāfele, sētnieks, slota; vārdus, kas apzīmē priekšmetu un dzīvu būtņu pazīmes un īpašības. Skaita 5 apjomā un runā izmanto skaitļa vārdus. Stāsta par sevi, piemēram,

				<p>kā sauc, cik gadu. Atbild uz vienkāršiem jautājumiem par sevi, savu ģimeni. Piedalās pasakas, dzejoļa dramatizācijā, lomu spēlēs.</p>
Vēl mācās				
	<p>Atdarināt latviešu valodas skaņas, īsus vārdus. Sasveicināties un atvadīties.</p>	<p>Izrunāt patskaņus un līdzskaņus. Nosaukt: priekšmetus, ar kuriem sastopas ikdienā, priekšmetu īpašības; dažādas cilvēka un dzīvnieku darbības. Lietot skaitļa vārdus, piemēram, viens, daudz, neviens. Nosaukt virzienu (uz priekšu, pa labi, pa kreisi). Atbildēt uz pieaugušā jautājumiem.</p>	<p>Izrunāt patskaņus un līdzskaņus. Nosaukt: priekšmetus, ar kuriem sastopas ikdienā, priekšmetu īpašības; dažādas cilvēka un dzīvnieku darbības. Lietot skaitļa vārdus, piemēram, viens, daudz, neviens. Nosaukt virzienu (uz priekšu, pa labi, pa kreisi). Atbildēt uz pieaugušā jautājumiem.</p>	<p>Pareizi izrunāt latviešu valodas skaņas un skaņu savienojumus. Lietot vārdus atbilstoši tematam. Nosaukt un lietot prievārdus (uz, zem, pie, aiz) kopā ar lietvārdiem. Stāstīt par laika apstākļiem. Nosaukt nedēļas dienas. Nosaukt savu adresi. Lietot runā kārtas skaitļa vārdus. Izteikt īsu novēlējumu/apsveikumu svētkos, dzimšanas dienā. Veidot teikumu, īsu stāstījumu par attēlu.</p>

MATEMĀTIKA

Mērķis: veidot matemātiskos priekšstatus daudzveidīgās darbībās un sekmēt izpratni par matemātikas pamatsakarībām.

Uzdevumi:

- veidot izpratni par skaitu, skaitīšanu un tai atbilstošu ciparu rindu;
- veidot priekšstatus par priekšmetu lielumu;
- attīstīt prasmi orientēties laikā un telpā;
- iepazīstināt ar ģeometriskām figūrām.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Skaitis un Skaitīšana: skaitļi no 1–5, skaitļu sastāvs, vienkārši teksta uzdevumi, priekšmetu kopu salīdzināšana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Saprot jēdzienus: viens, daudz, neviens.	Lieto jēdzienus: viens, divi, daudz, neviens. Ir priekšstats par kārtas skaitļiem, piemēram, pirmais, otrais, pēdējais. Ir priekšstats par skaitļa sastāvu.	Skaita 5 apjomā. Veido skaitļu virkni augošā un dilstošā secībā.
	Vēl mācās			
	Saprast jēdzienus „vairāk”, „mazāk”.	Skaitīt no 1 līdz 5, izmantojot redzi, dzirdi, tausti. Veidot izpratni par skaitli un tam atbilstošu ciparu. Pazīt priekšmeta kopas pēc daudzuma: tikpat, vairāk, mazāk. Pazīt atsevišķus ciparus 5 apjomā.	Saskaitīt un atņemt 5 apjomā. Skaitīt 10 apjomā. Pazīt ciparus. Risināt vienkāršus teksta uzdevumus, izmantojot, piemēram, priekšmetus.	

<p>Lielums: jēdzieni, salīdzināšana, mērīšana ar nosacīto mēru.</p> <p>Ģeometriskās figūras: riņķis, trīsstūris, četrstūris.</p>	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Salīdzina krasi atšķirīga lieluma priekšmetus.	Salīdzina priekšmetus pēc garuma, piemēram, īss, garš. Pazīst riņķi.	Mēra, izmantojot nosacītu mēru, piemēram, soļus. Salīdzina priekšmetus pēc dažādām īpašībām, piemēram, šaurs, plats, resns, tievs. Pazīst apkārtnē redzamās ģeometriskās figūras trīsstūri, četrstūri.
	Vēl mācās			
	<i>Atrast lielāko/mazāko priekšmetu. Saprast jēdzienus „liels”, „mazs”.</i>	<i>Salīdzināt priekšmetus pēc garuma.</i>	<i>Mērīt attālumu ar soļiem. Salīdzināt priekšmetus, piemēram, tievs, resns, šaurs, plats. Sakārtot priekšmetus augošā un dilstošā secībā. Pazīt ģeometriskās figūras –trīsstūri, četrstūri.</i>	<i>Mērīt ar nosacīto mēru tilpumu. Grupēt objektus (tajā skaitā priekšmetus) pēc skolotāja dotiem orientieriem.</i>
<p>Orientēšanās laikā un telpā: virziens, vieta, laiks.</p>	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Orientējas telpā.	Nosauc diennakts daļas (diena, nakts, rīts, vakars).	Orientējas plaknē.
	Vēl mācās			
	<i>Orientēties telpā.</i>	<i>Noteikt virzienu telpā attiecībā pret sevi. Atšķirt diennakts daļas (diena, nakts, rīts, vakars).</i>	<i>Orientēties plaknē.</i>	<i>Lietot jēdzienus „pa labi”, „pa kreisi”. Pazīt pulksteni. Noteikt virzienus telpā attiecībā pret noteiktu objektu. Lietot jēdzienus „vakars”, „šodien”, „rīts”. Pazīt kalendāru.</i>

MĀJTURĪBA UN TEHNOLOĢIJAS

Mērķis: attīstīt iemaņas un prasmes praktiskā darbībā, izmantojot daudzveidīgus materiālus un priekšmetus.

Uzdevumi:

- attīstīt tīšanas, vīšanas, siešanas, locīšanas, plēšanas, griešanas un līmēšanas prasmes, izmantojot dažādus materiālus;
- veidot prasmi darboties ar dažādiem konstruēšanas materiāliem;
- veicināt roku sīkās muskulatūras attīstību;
- sekmēt darba prieku un radošo pašizpausmi.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Aplicēšana: plēšana, burzīšana, virpināšana, locīšana, griešana, līmēšana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Burza papīru.	Līmē sagataves uz pamatnes.	Plēš dažāda veida papīru. Loka papīru pēc parauga. Griež ar grieznēm vienkāršu formu siluetus. Saliek no dažādām figūrām un siluetei ritmiskus rakstus pēc parauga. Līmē dažādu materiālu grieztas un plēstas figūras un siluetus.	Patstāvīgi izplēš no papīra vienkāršus siluetus. Izgriež pa kontūrlīniju vienkāršu siluetu. Griež salocītu papīru. Patstāvīgi pielīmē izgrieztus un izplēstus siluetus. Aplīcē dabas materiālus un tekstilijas. Patstāvīgi veido vienkāršas aplikācijas.
	Vēl mācās	<i>Līmēt sagataves uz pamatnes.</i>	<i>Veidot aplikāciju, izmantojot dažādu figūru sagataves. Plēst salveti, plānu papīru. Griezt ar grieznēm vienkāršu formu siluetus. Salikt no dažādām figūrām un siluetei ritmiskus rakstus pēc parauga.</i>	<i>Turēt grieznes noteiktā satvērienā, ievērojot personīgo drošību. Griezt ar grieznēm papīru strēmelēs (īsas, garas, šauras, platas), no kvadrāta apli, no taisnstūra ovālu, noapaļojot stūrus. Aplīcēt rotājumu, izmantojot kontrastkrāsas. Veidot kombinētus darbus, izmantojot dažādus materiālus un tehnikas, piemēram, aplīcē, zīmē.</i>

Plānotais rezultāts				
Darbs ar dažādiem materiāliem: tekstilijas, dabas materiāli, otreizēji lietoti materiāli.	Jau dara			
	Izrāda interesi par dabas materiāliem.	Patstāvīgi darbojas ar tuvākajā apkārtnē esošajiem dabas materiāliem, piemēram, uzliek, ieliek, šķiro.	Darbojas ar smiltīm, mālu, sniegu, ūdeni un citiem dabas materiāliem. Vāc dabas materiālus. Darina vienkāršus dabas objektus, piemēram, ezi. Tin un sien pavedienus, piemēram, dziju, auklas, diegus, lentas. Loka stiepli pēc parauga, ievērojot personīgo drošību.	Vij aukliņu no 2 pavedieniem. Izgatavo pēc parauga objektu no tekstilijām, piemēram, auduma un pavedieniem. Darina radošus darbus no dabas materiāliem, lietojot sadzīves priekšmetiem.
	Vēl mācās			
<i>Darboties ar tuvākajā apkārtnē esošajiem dabas materiāliem, piemēram, tvert, turēt, dot.</i>	<i>Vākt dabas materiālus. Darboties ar dabas materiāliem, piemēram, smiltīm, akmeņiem, sniegu.</i>	<i>Darināt no tekstilijām (audums, dzija, aukliņa, diegs) objektus, piemēram, lelle, kāpurs, taurenis. Darināt dažādus objektus no dabas materiāliem, lietojot sadzīves priekšmetiem. Ievērot drošības noteikumus, lietojot darba piederumus.</i>	<i>Izzināt materiālu īpašības. Vīt un pīt aukliņas no 3 pavedieniem. Ievērt adatā diegu un aizsiet mezglu. Izšūt pamatdūrienu papīrā vai kartonā pa iepriekš izveidotiem caurumiem. Vērt un sasiet aukliņas. Velt, piemēram, mīklu cepumiem, vilnu bumbiņās. Veidot rotājumu no dažādiem materiāliem. Darināt radošus darbus atbilstoši norādījumam un pēc ieceres.</i>	
Konstruēšana. Manipulācijas ar priekšmetiem (1. un 2.pakāpē).	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Atdarina redzētas roku (pirkstu) darbības. Saliek telpiskas formas no 2–3 sastāvdaļām, piemēram, piramīdu.	Ievieto formas atbilstošā pamatnē. Saliek telpiskas formas no 2–3 sastāvdaļām, liekot citu blakus citai, piemēram, lauznišus. Saliek formu no 3 sastāvdaļām dilstošā/augošā secībā. Darbojas ar priekšmetiem patstāvīgi, piemēram, uzliek vienu virs otra, izliek rindā un izjauc.	Konstruē, izmantojot konstruktorus ar lielām detaļām. Saliek figūru no 4 sastāvdaļām dilstošā/augošā secībā. Grupē priekšmetus pēc skolotāja dotiem orientieriem.	Konstruē pēc parauga. Loka vienkāršus papīra modeļus. Konstruē pēc ieceres no dažādiem materiāliem, savienojot tos.

Vēl mācās				
	<p>Veikt darbības ar telpiskām formām (priekšmetiem, rotaļlietām), piemēram, ievietot, izņemt, uzlikt, uzvērt, salikt, izjaukt, izlikt rindā.</p>	<p>Konstruēt, izmantojot vienkāršus konstruktorus ar lielām detaļām. Savienot dažādas formas detaļas, piemēram, lauznīšus. Salikt figūru, sākot no 4 sastāvdaļām dilstošā/augošā secībā, piemēram, piramīdu. Atrast starp dotiem priekšmetiem krasi atšķirīgus priekšmetus, piemēram, īsu/garu, mīkstu/cietu. Salīdzināt un savienot priekšmetus, lietot tos mērķtiecīgi.</p>	<p>Locīt papīra modeļus. Savienot konstruēšanas detaļas. Strādāt droši un pēc darbošanās sakārtot darba vietu.</p>	<p>Konstruēt, izmantojot dažādus konstruēšanas materiālus, piemēram, plastmasas, koka, metāla. Ievērot konstruēšanas secību. Konstruēt no dažāda izmēra detaļām.</p>

VIZUĀLĀ MĀKSĻA

Mērķis: sekmēt bērna radošo spēju attīstību un estētisko gaumi mākslinieciskā darbībā.

Uzdevumi:

- rosināt vērot un attēlot apkārtējo vidi zīmējumā, izmantojot mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus;
- rosināt vērot un attēlot apkārtējo vidi gleznojumā, jaucot krāsas un iegūstot krāsu toņus;
- rosināt vērot un attēlot apkārtējo vidi plastiskos materiālos;
- sekmēt bērnu radošo pašizpausmi, gūstot prieku par savu veikumu.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1. pakāpe	2. pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Zīmēšana un gleznošana: punkts, līnija, forma, krāsa.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Vēro priekšmetus un dabas objektus apkārtējā vidē.	Švīkā, svītro, liek punktus. Zīmē pazīstamus objektus. Saskata krāsas, vērojot priekšmetus vai priekšmetu attēlus.	Zīmē un krāso ar zīmuļiem, krītiņiem, krāsām. Zīmē vertikālas, horizontālas, slīpas, riņķveida, noslēgtas līnijas. Liek ritmiskus otas nospiedumus. Zīmē pēc pieredzes. Iekļāj laukumu ar krāsu. Pazīst pamatkrāsas.	Zīmē līniju ritmus noteiktā laukumā. Zīmē pēc vērojuma un pēc iztēles apkārtējās vides objektus. Zina zaļu, oranžu, violetu krāsu. Gūst pozitīvu pārdzīvojumu, zīmējot un gleznojot.
	Vēl mācās			
Saskatīt krāsas, vērojot priekšmetu vai priekšmeta attēlu. Švīkāt, svītrot (zīmēt, pārtrauktas un nepārtrauktas līnijas), likt punktus. Veidot pirkstu, plaukstu nospiedumus, piemēram, smiltīs, ar pirkstiņkrāsām uz papīra.	Pazīt pamatkrāsas (dzeltens, sarkans, zils). Zīmēt ar pirkstiem, zīmulī, krītiņu un otu. Zīmēt dažādus punktus, līnijas un laukumus. Turēt otu, zīmulī, krītiņu un citus palīgmateriālus noteiktā satvērienā. Krāsot laukumus, piemēram, ar krāsainiem zīmuļiem, krītiņiem, pirkstiem, otu, sūkļiem.	Pazīt atvasinātās krāsas (zaļu, oranžu, violetu). Aizpildīt noteiktu laukumu, piemēram, ar līnijām, punktiem. Zīmēt pēc vērojuma un pēc iztēles apkārtējās vides objektus. Lietot dažādas zīmēšanas tehnikas, piemēram, otu nospiedumi, gleznojums uz sausa pamata, vaska krītu zīmējumi un krāsu pludinājums, skrāpējumi.	Lietot zīmēšanas piederumus un materiālus. Zīmēt: ornamentus un latvju rakstus; ritmiskus zīmējumus; apkārtējās (dabas un sociālās) vides objektus; cilvēkus un dzīvniekus pēc tieša vērojuma, pieredzes, iztēles. Uzklāt krāsu ar otu, ievērojot virzienu. Iekļāt ar krāsu konturētu zīmējumu.	

				Tonēt papīru, piemēram, ieklāt krāsu, smidzināt, pludināt.
Veidošana: punkts, līnija, forma, krāsa.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Veltnē ar riņķveida un taisnvirziena kustībām starp plaukstām. Veido vienkāršus apaļas un garenas formas priekšmetus.	Veido regulāras un neregulāras formas. Izvelk no vienas pikas atsevišķas detaļas. Veido priekšmetus, savienojot vairākas daļas. Veido ritmisku, plastisku rakstu. Veido punktu un līniju iespiedumus.	Patstāvīgi izvēlas veidošanas materiālu atbilstoši darba iecerei. Veido dekoratīvu rakstu formas, patstāvīgi tās izkārtojot. Veido objektus, veidojot, veltnējot, izstiepjot, noapaļojot, iespiežot, sastiprinot plastisku materiālu. Veido radoši un droši, izmantojot apgūtās veidošanas tehnikas. Saskata sava veikuma vienreizīgumu.
	Vēl mācās			
Veidot dažādas formas, piemēram, no smiltīm, mīksta, plāna papīra. Veltnēt plastiskus materiālus ar riņķveida un taisnvirziena kustībām starp plaukstām.	Veltnēt un saplacināt starp plaukstām apaļas un garenas formas. Savienot veltnīša galus. Sartināt veltnīti spirālē. Savienot vienādas vai dažādas formas saspiežot. Veidot dažādas formas, piemēram, no smiltīm, sniega.	Patstāvīgi sadalīt plastisku materiālu. Veltnēt plastisku materiālu ar riņķveida un taisnvirziena kustībām starp plaukstām un pirkstiem no apaļas formas, piemēram, ovālu, cilindrisku, taisnstūra formu. Noapaļot formas ar pirkstiem. Veltnēt plastisku materiālu starp plaukstām, mainot piespiediena stiprumu. Veltnēt konusveida formas rullīti. Izvilkt un formēt detaļas, piemēram, pīlei knābi. Savienot vairākas detaļas saspiežot un piestiprinot. Veidot objektus, ievērojot proporcijas. Veidot iedobumu formā ar īkšķi, piemēram, ligzdu. Veidot dekoratīvus, ritmiskus	Atveidot patstāvīgi pēc tieša vērojuma, pieredzes un iztēles objektus. Ievērot objekta savstarpējās proporcijas. Izcelt objekta raksturīgākās detaļas. Veidot sižetiskus darbus sadarbojoties. Plakēt (pārklāt) darba virsmu ar plastisku materiālu. Rotāt izveidotos priekšmetus ar ritmiskiem rakstiem, izmantojot dažādus palīgmateriālus. Patstāvīgi veltnēt ar veltnīti, piemēram, mīklu, plastilīnu, līdzsvarojot spēka samēru starp abām rokām. Izmantot dabas materiālus un tekstilijas dažādu faktūru nospiedumu iegūšanai. Lietot patstāvīgi pēc vajadzības	

			<i>rakstus uz priekšmeta virsmas un/vai izveltnētas plaknes. Veltnēt ar veltnīti. Lietot veidošanas palīg līdzekļus, ievērojot personīgo drošību.</i>	<i>veidošanas piederumus un palīg līdzekļus.</i>
--	--	--	---	--

FIZISKĀ IZGLĪTĪBA UN VESELĪBA

Mērķis: sekmēt bērna veselības nostiprināšanu un daudzpusīgas personības veidošanos.

Uzdevumi:

- apgūt prasmes pārvaldīt ķermeni, sekmējot dabisko kustību aktivitāti;
- attīstīt biomotorās spējas kopveselumā ar pamatprasmju apguvi;
- veicināt bērna personības emocionālo un sociālo attīstību ar fiziskajām aktivitātēm.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1.pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Soļošana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Pārvietojas atbilstoši savām spējām.	Soļo brīvi pa platu virsmu, pārkāpjot šķēršļiem, piemēram, smilšu maisiņiem.	Soļo brīvi pa šauru virsmu. Iet taisni pa līniju. Soļo un izpilda dažādas kustības ar priekšmetiem.	Soļo, pārmaiņus mainot pārvietošanās virzienu, tempu (ātrs, lēns). Soļo un vienlaikus izpilda dažādas kustības ar rokām.
	Vēl mācās /vingrinās			
<i>Soļot aiz pieaugušā. Iet sāniski.</i>	<i>Soļot šķēršļotā vidē.</i>	<i>Soļot pa dažāda augstuma un platuma virsmām, piemēram, solu, virvi, balķi, līnijām.</i>	<i>Reaģēt uz dažādiem signāliem. Soļot, izpildot dažādas ritmiskas darbības.</i>	
Skriešana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Skrien atbilstoši savām spējām. Uzsāk skrējieni pēc signāla un apstājas pēc signāla.	Skrien brīvi un droši, izvairoties un nesaskrienoties ar rotaļu biedriem. Maina skriešanas virzienu pēc signāla.	Skrien šķēršļotā vidē. Skrien izmainoties, līkloču, izpildot dažādas ritmiskas darbības. Skrienot iesper pa bumbu.
	Vēl mācās /vingrinās			
	<i>Skriet brīvi (izklaidus) pa laukumu. Skriet droši, izvairoties un nesaskrienoties ar rotaļu biedriem.</i>	<i>Skriet vienam aiz otra. Skriet šķēršļotā vidē, piemēram, starp konusiem, pildbumbām. Skriet izmainoties, līkloču.</i>	<i>Skriet ar daudzveidīgiem uzdevumiem.</i>	

Rāpošana un rāpšanās.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Rāpo brīvi. Rāpojot pārvar dažāda augstuma šķēršļus atbilstoši savām spējām.	Rāpo brīvi pa nelīdzenu virsmu ar pārrāpšanos un izlīšanu zem dažāda augstuma un lieluma šķēršļiem. Rāpo pa platu virsmu un pa slīpu virsmu. Rāpjas pa vingrošanas sienu ar brīvi izvēlētu paņēmienu.	Rāpo starp dažāda augstuma un platuma priekšmetiem. Pārvietojas balstā uz plaukstām un pēdām. Rāpjas pa kāpnēm uz augšu un leju. Rāpjas pa vingrošanas sienu ar dažādiem paņēmienu.	Rāpojot ripina bumbu (kontrolē bumbas ripošanas virzienu). Brīvi rāpjas pa vingrošanas sienu (izlaižot 1 spraisli). Pārvietojas pa vingrošanas sienu ar pielikšanas soļiem.
	Vēl mācās /vingrinās			
<i>Rāpot taisnā virzienā starp priekšmetiem un apkārt tiem.</i>	<i>Rāpot pa dažādas faktūras un augstuma virsmām.</i>	<i>Rāpties pa dažāda slīpuma virsmām.</i>	<i>Rāpojot ripināt dažāda lieluma, faktūras un formas priekšmetus.</i>	
Mešana un tveršana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Met pieaugušā dotus priekšmetus nenoteiktā virzienā. Tver padotu priekšmetu no tuva attālumu.	Met mīkstus priekšmetus brīvi izvēlētā virzienā. Tver no tuva attāluma pieaugušā mestu priekšmetu.	Met priekšmetus norādītā virzienā, ievērojot drošību. Met priekšmetu horizontālā mērķī (kastē, grozā) no neliela attāluma. Met un tver priekšmetu no neliela attāluma pāros.	Met priekšmetu vertikālā mērķī. Met priekšmetu tālumā (noteiktā virzienā), ievērojot drošību. Tver mestus priekšmetus. Tver bumbu pēc atsietena pret grīdu.
	Vēl mācās /vingrinās			
<i>Mest dažāda lieluma, smaguma, formas priekšmetus brīvi izvēlētā virzienā.</i>	<i>Mest dažāda lieluma, smaguma, formas priekšmetus brīvi izvēlētā un norādītā virzienā, ievērojot drošību.</i>	<i>Mest un tvert priekšmetus horizontālos mērķos, pārliecinoties par savu un citu drošību.</i>	<i>Mest un tvert priekšmetu no dažādiem attālumiem. Tvert bumbu pēc atsietena, piemēram, no sienas.</i>	
Ripināšana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Ripina bumbu no izvēlētiem sākuma stāvokļiem.	Ripina bumbu no dažādiem sākuma stāvokļiem, nekontrolējot bumbas ripošanas virzienu.	Ripināt bumbu no dažādiem sākuma stāvokļiem norādītā virzienā.	Ripināt bumbu ar dažādiem pārvietošanās veidiem brīvi izvēlētā virzienā. Ripina bumbu pa dažāda platuma koridoriem. Ripinot bumbu, trāpa pa priekšmetiem.

				Izripina bumbu starp priekšmetiem (50 cm).
	Vēl mācās /vingrinās			
	<i>Ripināt bumbu ar abām vai vienu roku. Ripināt dažāda lieluma un smaguma bumbas.</i>	<i>Ripināt dažāda lieluma un smaguma bumbas mērķī (vārti, ķegļi, joslas).</i>	<i>Ripināt bumbu starp priekšmetiem ar labo un kreiso roku. Ripināt bumbu pa līnijām.</i>	<i>Ripināt bumbu patstāvīgi izvēlētā veidā.</i>
Lēkšana.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
		Lec uz vietas, atsperoties ar abām kājām.	Izpilda lēcieni uz priekšu, atsperoties ar abām kājām. Izpilda lēcienus, atsperoties pārmaiņus ar labo un kreiso kāju. Izpilda nolēcienus dziļumā.	Izpilda ritmiskus palēcienus ar dažādām roku kustībām. Lec pārmaiņus ar vienu un abām kājām, atsperoties no kustīgas pamatnes. Izpilda uzlēcienus uz paaugstinājuma. Izpilda nolēcienus dziļumā norādītā laukumā.
		Vēl mācās /vingrinās		
	<i>Lēkt, brīvi atsperoties ar kājām, uz priekšu un uz augšu.</i>	<i>Lēkt, atsperoties ar kājām, mainot virzienu un atdarinot kustības.</i>	<i>Lēkt pa noteiktām joslās, koridoriem, novilkām līnijām, auklām.</i>	<i>Lēkt pāri priekšmetiem. Pārlēkt pāri sarindotiem šķēršļiem. Lēkt ar lecamauklu.</i>
Pamatprasmes izpilda dažādos virzienos (uz priekšu, atpakaļ, pa labi, pa kreisi un brīvi izvēlētā virzienā). * Sporta nodarbībās, plānojot kustību aktivitātes, vienmērīgi jānoslogo bērna ķermeņa labā un kreisā puse un jādažādo vingrinājumu sākuma stāvokļi un darbošanās plaknes (vertikāli un horizontāli).				Pamatprasmes izpilda dažādos virzienos pēc redzes, dzirdes un taustes signāliem (uz priekšu, atpakaļ, pa labi, pa kreisi un brīvi izvēlētā virzienā).

MŪZIKA

Mērķis: sekmēt emocionālo un intelektuālo attīstību, pilnveidojot bērna radošās spējas.

Uzdevumi:

- pilnveidot un attīstīt bērna muzikālās dotības;
- rosināt spēlēt mūzikas un ritma instrumentus muzicēšanas procesā;
- pilnveidot kustību koordināciju un ritma izjūtu;
- pilnveidot muzikālās dzirdes attīstību.

Mācību saturs	Pakāpes			
	1. pakāpe	2.pakāpe	3.pakāpe	4.pakāpe
Dziedāšana: tautas dziesmas un bērnu dziesmas, skandēšana, balss diapazons, melodija.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Izrāda interesi kopā ar skolotāju dziedāt muzikālus motīvus.	Dzied vienkāršas bērnu dziesmas (tercas diapazonā). Piebalso skolotāja dziedājumam.	Dzied dziesmas ar dažādu pavadījuma veidu. Dziedot spēlē pavadījumu ar ritma instrumentiem. Dzied dažādos tempos.	Dzied tautas dziesmas un bērnu dziesmas (kvintas, sekstas diapazonā). Dzied ar pavadījumu un bez pavadījuma. Uzsāk dziesmu reizē ar citiem. Dzied, pavadot dziedājumu ar kustībām, skanošiem žestiem vai skaņu rīkiem.
	Vēl mācās			
	Dziedāt vienkāršas bērnu dziesmas nelielā diapazonā. Spēlēt pavadījumus ritma instrumentiem kopā ar skolotāju.	Dziedāt dziesmas (tercas diapazonā) ar dažāda veida pavadījumu.	Dziedāt brīvi, dabiski, bez sasprindzinājuma. Dziedāt legato.	Dziedot apgūt vokālās pamatiemaņas. Ievērot dinamiskās gradācijas – pa vienam, grupās.
Mūzikas klausīšanās: temps, dinamika, skaņu izkārtojums, mūzikas žanri, dziesma, deja.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Klausās dažādas skaņas un trokšņus.	Klausās skolotājas dziedājumā. Atpazīst skaņas tuvākajā apkārtnē. Saklusa ātru un lēnu tempu, to atdarinot kustībā.	Saista skaņdarbā dzirdēto ar kādu tēlu. Atpazīst dažādus mūzikas kontrastus.	Saklusa atsevišķu mūzikas instrumentu skaņējumu. Pauž savas izjūtas par skaņdarbā dzirdēto. Atpazīst dzirdētus skaņdarbus.

		Saklausā augstu un zemu reģistru, saista to ar konkrētu tēlu.	Atpazīst augstu reģistru un zemu reģistru.	Raksturo dzirdēto skaņdarbu.
	Vēl mācās			
	Saklausīt augstu un zemu reģistru, saistot to ar tēlu. Izpildīt daudzveidīgas kustības mūzikas pavadījumā.	Pazīt dažādus mūzikas kontrastus.	Saklausīt atsevišķu mūzikas instrumentu skaņējumu. Uztvert mūzikas noskaņu.	Improvizēt kustības dotās mūzikas pavadījumā. Uztvert mūzikas noskaņu (raksturu), žanru (dziesma, deja, maršs) un dinamiku.
Dejas un muzikāli ritmiskās kustības: stāja, pulsācija, skanošie žesti.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Atdarina kustības mūzikas pavadījumā.	Izpilda kustības mūzikas pavadījumā.	Nostājas aplī. Prot sašaurināt un paplašināt apli. Izpilda deju kustības un soļus. Izmanto skanošos žestus.	Dejo vienkāršas dejas. Improvizē kustības mūzikas pavadījumā.
	Vēl mācās			
	Piedalīties vienkāršās, muzikāli ritmiskās rotaļās.	Apgūt vienkāršākos deju soļus. Dejoj pāros.	Veidot nelielas improvizācijas ar dažādiem priekšmetiem.	Atveidot skaņdarba noskaņu kustībās. Apgūt tautas deju satvērienus. Izpildīt palēciena soli un galopu.
Ritma un mūzikas instrumenti: ritma instrumenti, skaņu rīki, pulss, mūzikas instrumenti.	Plānotais rezultāts			
	Jau dara			
	Ir interese par skaņu rīkiem.	Spēlē pavadījumā atsevišķus skaņu rīkus.	Spēlē pavadījumā atsevišķus ritma instrumentus. Ritmizē ar ritma instrumentiem.	Atpazīst 2 – 3 mūzikas instrumentus.
	Vēl mācās			
	Apgūt ritma instrumentus un skaņu rīkus.	Spēlēt skaņu rīkus, ritma instrumentus.	Improvizēt pavadījumus ar ritma mūzikas instrumentiem.	Improvizēt pavadījumus ar ritma un mūzikas instrumentiem un skanošiem žestiem.

Ieteicamās mācību metodes, metodiskie paņēmieni, darba organizācijas formas

Mācību satura apguvei ieteicamas tādas mācību metodes, paņēmieni un darba organizācijas formas, kas rosina izziņas darbību un sekmē katra bērna iesaistīšanos pedagoģiskajā procesā, respektējot ikviena bērna attīstības vajadzības un veicinot fizisko, psihisko un sociālo attīstību.

Mācību metodes, paņēmieni un organizācijas formas iekļautas atbilstoši bērna vecumam, ievērojot sistēmiskumu un pēctecību, tas ir, katrā nākamajā bērna attīstības pakāpē ietverot tās mācību metodes, paņēmienus un organizācijas formas, kuras tiek izmantotas papildus iepriekšējā attīstības pakāpē nosauktajām.

Bērna attīstības pakāpe/vecumposms	Mācību metodes un metodiskie paņēmieni	Darba organizācijas formas
1 pakāpe (līdz 2 gadiem)	Novērošana Demonstrējums Atdarināšana Manipulācijas ar priekšmetiem rotaļas Īsto priekšmetu iepazīšanas rotaļas Muzikālās spēles un rotaļas Kustību rotaļas Sižetiskās darbības	Individuālais darbs Rotaļnodarbība ar apakšgrupu (līdz 5 bērniem) Pastaiga
2. pakāpe (līdz 3 gadiem)	Simboliskās rotaļas Sižetiskās rotaļas Destruktīvās rotaļas Ritmizēšana Praktiskais darbs	Rotaļnodarbība ar apakšgrupu (līdz 7 bērniem) Rotaļnodarbība ar visu grupu Patstāvīgā darbība
3. pakāpe (līdz 5 gadiem)	Pārrunas Vērtējums Konstruktīvās rotaļas Celtniecības rotaļas Sižeta lomu spēles Didaktiskās spēles	Rotaļnodarbība ar visu grupu Ekskursija
4. pakāpe (līdz 6 gadiem)	Tautas rotaļas Dramatizācijas rotaļas Eksperimenti Modelēšana Dialogs	Pāru darbs